

Entrevista a Antoni Castells

"No podem portar el país a l'aventura pel que passi al TC"

AUTOGOVERN · "Confio que el govern de l'Estat no actuï acomplexat pel PP en el desplegament de l'Estatut" EL PRAT · "L'ideal seria que la gestió de l'aeroport es canviés abans d'adjudicar la concessió de la terminal Sud, però el més probable és que això no es produeixi així"

Mayka Fernández i Marga Moreno

Avui, 18 de març de 2007

El conseller d'Economia, Antoni Castells, repassa en aquesta entrevista els principals temes de l'agenda política i econòmica de Catalunya. Castells evidencia la voluntat de l'executiu català de defensar amb fermesa davant l'executiu espanyol els interessos de Catalunya, tenint en compte les dificultats del desplegament de l'Estatut. El govern ha passat la frontera dels 100 dies. CiU acusa l'executiu de sotmetre's a la voluntat de Zapatero. El president Montilla és el president de Catalunya i, des del primer dia, està exercint com a tal. La seva primera responsabilitat i preocupació és defensar els interessos de Catalunya. Crec que a l'oposició no l'ajuda gens fer aquest tipus de desqualificacions sense fonament.

L'oposició argumenta que el fet que governin als ajuntaments, al govern de la Generalitat i a Madrid és un handicap...

Insisteixo, amb aquests arguments CiU es desqualifica tota sola. La responsabilitat del govern és resoldre els problemes dels ciutadans. I quan cal, no vacil·lar a discrepar i confrontar-se, si es necessari, amb el govern de Madrid. Però, a vegades, per resoldre aquests problemes el que cal és entendre's amb Madrid. Les relacions entre els dos governs han de trobar el just equilibri entre la tensió lògica i la col·laboració necessària. No és des de l'enfrontament constant que aconseguirem avançar. En aquest aspecte, a més, CiU no té cap autoritat per criticar-nos: la seva trajectòria demostra que, quan els convé, han estat uns experts a entendre's amb Madrid, fins i tot amb el PP, i alhora han sabut explotar la confrontació amb finalitats electorals. Aquesta no és la nostra

política: ni supeditar-nos al govern central, ni buscar el conflicte pel conflicte pensant que hi ha rèdit electoral.

El caos de Renfe ha estat un tema de fricció amb el govern espanyol. Aquesta crisi els pot passar factura el 27-M?

Els ciutadans tenen tota la raó de sentir-se fastiguejats i irritats per una situació com aquesta, que és responsabilitat de Renfe i de Foment. No tenim competències directes en aquesta qüestió, però no hi ha res que afecti els ciutadans de Catalunya de què el govern de la Generalitat no se senti responsable. I, per tant, intentarem contribuir a resoldre aquest problema. No sé quines conseqüències electorals tindrà, però sí que sé que els ciutadans sabran discernir qui és responsable de què i què cal fer per intentar solucionar-ho. Dit això, nosaltres no hem de valorar aquest problema des del punt de vista electoral, sinó pensant en el servei als ciutadans.

Tem que la crispació que hi ha a Madrid entre el PSOE i el PP pugui bloquejar el desplegament estatutari?

Confio que el govern de l'Estat no actuï a la defensiva ni acomplexat davant els atacs del PP, sinó que assumeixi amb tot el coratge la iniciativa política. L'actitud del PP té un objectiu molt clar: recuperar el poder. I per assolir aquest propòsit tot s'hi val, fins i tot, fer servir aquelles qüestions que fins ara havien quedat fora del debat polític partidista, com el terrorisme o el model d'Estat. El PP ens està dient que vol una Espanya unitària, centralista, al servei d'un projecte nacionalista espanyol i, davant d'això, el PSOE ha de reaccionar sense complexos, amb valentia, afirmant l'Espanya plural que vol la Constitució. Només si ho fa i exerceix amb coratge un lideratge inqüestionable aixecant aquestes banderes, aconseguirà que una majoria d'espanyols li donin suport.

Si el Constitucional deroga algun dels pilars de l'Estatut, què farà el govern?

No ens hem de situar en aquest escenari. La nostra responsabilitat és fer el que calgui per desplegar l'Estatut en totes les seves potencialitats i, al mateix temps,

intentar evitar, amb tots els instruments legals que tenim a l'abast, una sentència contrària del TC. I no és situant-nos en el pitjor escenari que contribuirem a evitar que es produeixi. Això no vol dir que no haguem d'estar preparats per fer front a qualsevol situació amb tota l'enteresa, la fermesa i la serenitat necessàries.

Hi ha alguns membres del govern que aposten per la via sobiranista en cas que es materialitzés aquest futurible...

No sóc gens partidari de portar el país a l'aventura. Ara, més que mai, és el moment de reafirmar la validesa del pacte constitucional: el compromís indeclinable de l'autogovern de Catalunya amb la democràcia espanyola i de la democràcia espanyola amb l'autonomia de Catalunya. Aquest és el compromís que hem de reafirmar. Qualsevol altra estratègia no ens convé i se situa fora de la realitat.

Com van les converses amb el ministeri d'Economia sobre el finançament autonòmic? El secretari d'Estat d'Hisenda, Carlos Ocaña, va apuntar fa unes setmanes que el consorci entre l'Agència Tributària i l'espanyola es limitaria a gestionar només l'IRPF.

El consorci tributari ha de començar per l'IRPF. Per nosaltres aquest és el punt de partida i n'estem parlant amb Solbes i amb Ocaña. No serà una negociació fàcil, com no ho és mai fer passos reals per aprofundir en l'autogovern, i la reacció natural del govern de l'Estat és no tenir pressa. Nosaltres, el que hem de fer és impulsar amb fermesa el procés i exigir lleialtat al pacte que significa l'Estatut.

Es compleixen els calendaris?

Escrupolosament. Abans del 9 de febrer s'havia de constituir la Comissió Mixta d'Afers Econòmics i Fiscals, i ho vam fer. L'Agència Tributària de Catalunya ha d'estar creada abans del 9 d'agost. El projecte es troba al Parlament i anem al ritme adequat. Estem treballant perquè es puguin complir dues fites

importants: la constitució del consorci amb l'Estat i la posada en marxa dels nous mecanismes d'anivellament.

La llei de l'Agència Tributària de Catalunya ha passat el primer tràmit parlamentari. CiU reclama que inclogui un model tributari català i ERC la troba poc ambiciosa...

Em sorprèn la posició de CiU: o bé no coneix prou bé el contingut de l'Estatut o bé, si el coneix, i jo crec que sí, ha decidit que ara no el fa seu. Ara li sembla malament allò que abans li semblava bé. L'Agència Tributària de Catalunya no pot administrar tots els impostos, com ara demana CiU, simplement perquè l'Estatut diu una altra cosa. Concretament, que serà responsable dels tributs propis i dels cedits totalment. I ara, el que estem discutint és la creació de l'Agència, que és el primer pas necessari i indispensable per poder fer després altres coses. Respecte a ERC, recolza plenament el projecte de llei, com es va demostrar primer al govern i ara al Parlament.

S'ha dit que Catalunya tindrà veu a la terminal Sud, però la realitat és que legalment la concessió ara com ara l'ha de fer AENA. Com hi encaixa la veu de les institucions catalanes?

Estem parlant de dues coses diferents: de l'adjudicació de la terminal Sud i de la modificació del sistema de gestió de l'aeroport. La situació ideal per a nosaltres seria que primer es produís un canvi en la gestió i a continuació poguéssim decidir sobre la concessió de la terminal. Però si hem de ser realistes, li he de dir que el més probable és que s'adjudiqui la terminal abans que no es produeixi el canvi en el model de gestió. Per tant, caldrà fer d'acord amb la normativa actual i amb l'actual sistema de gestió, que depèn del govern de Madrid. I en aquest punt no podem oblidar que hi ha un compromís polític del president d'aquest govern en el sentit que AENA no prendrà cap decisió que no sigui parlada, acordada i decidida conjuntament amb el govern de Catalunya.

El govern deu tenir a la ment algun esquema previ sobre el que vol al Prat...

El que vol el govern català és situar el Prat al nivell que li correspon a Europa. I per a nosaltres una bona oferta serà la que prevegi millor aquesta possibilitat. Els territoris competeixen per atraure activitat econòmica i ara Catalunya ho està fent amb una mà lligada a l'esquena. Nosaltres hem de competir amb regions que disposen d'aeroports amb un nombre important de vols transoceànics. Les ofertes que ofereixin això seran les que a nosaltres ens semblaran millors i no ha de sorprendre a ningú que no ens interessin aquelles que pretenguin neutralitzar l'aeroport del Prat en benefici d'altres interessos. I que Barcelona disposi d'un gran aeroport és bo per a Catalunya, però també ho és per a Espanya. En definitiva, respon a la realitat econòmica d'Espanya que hi hagi dos aeroports de primera divisió. Molt més que el projecte de voler potenciar només Madrid a costa d'impedir l'expansió dels altres.

S'ha dit que la terminal podria acollir dues aliances i fins i tot una aliança i una aerolínia de baix cost. ¿Quina fórmula veu més positiva?

Crec que això seria entrar en detalls tècnics i és prematur fer-ho. La prioritat ara és rebre les millors ofertes, i seríem uns pèssims estrategs si ja abans de començar diguéssim per quina ens pronunciem. El que convé és que els interessats competeixin entre ells per presentar la millor oferta.

Algun trimestre de l'any passat vostè havia celebrat que Catalunya tornava a créixer més que Espanya, però mirant el PIB del conjunt de l'any, finalment, el Principat va quedar en un 3,6%, dues dècimes per sota...

Estem creixent molt per sobre d'Europa, que avui és el nostre referent. Entre el 1986 i el 2005, el PIB per càpita de Catalunya ha passat del 84% al 110% de la mitjana de l'Europa dels quinze. Els darrers tres anys, el creixement de l'economia catalana és similar al de l'espanyola, tot i que els països més pobres acostumen a créixer més que els més rics, perquè hi ha una certa convergència de nivells de renda. El que és important és que estem creixent francament bé l'any 2006, a un ritme del 3,6%. I és possible que les dades definitives donin un creixement més alt. Dit això, aquest govern no és dels que es conformen amb poca cosa, i jo tampoc. Vostè s'ha declarat partidari de la tranquil·litat

normativa en el sistema financer, però la legislatura anterior ja es van fer retocs a la llei de caixes i en aquell moment es va anunciar una nova llei. ¿Per on aniran els canvis? El nostre model de caixes funciona francament bé: són eficients, donen un bon servei als ciutadans i han dotat Catalunya d'un poder financer notable. No hem de tenir fal·lera per fer canvis. Jo sóc partidari dels petits canvis que, tot i semblar retocs puntuals, poden provocar modificacions molt eficaces. Només fa vuit mesos de la reforma i el sector encara l'està assimilant. Crec que cal un període de tranquil·litat normativa.

Els sindicats majoritaris han reclamat que s'estableixin uns certs mínims per evitar la cursa entre els territoris espanyols per eliminar l'impost de successions. Què n'opina?

Em sembla una proposta molt raonable. Nosaltres som partidaris d'una reforma a fons d'aquest impost, perquè és cert que tal com està es produeixen situacions d'injustícia. Però no pensem que s'hagi d'eliminar. És un impost que compleix una funció social útil. Facilita una redistribució de la renda i té un paper important en el foment d'una societat de mèrit. És un tribut que existeix en tots els països que ens poden servir de referència. De manera que som partidaris d'una reforma i a fons. Ara bé, és cert que si entren en una carrera desbocada per l'eliminació de l'impost no podrem ignorar-ho, per molt que els efectes siguin negatius. I és per això que és raonable reclamar algunes mesures que n'evitin la desaparició. Això forma part dels plantejaments més tradicionals del federalisme fiscal: en matèria fiscal cal trobar l'equilibri entre l'autonomia i una certa coordinació bàsica per impedir la competència nociva. La paradoxa és que sigui el PP qui impulsi aquesta competència. El mateix PP que anunciava tot tipus de desgràcies per a la integritat de l'Estat quan reclamàvem més autonomia i més capacitat per decidir per nosaltres mateixos en matèria tributària.